

Ved erstatningskrav vil der ikke sjældent være tvivl om kravets grundlag og størrelse, indtil der er tilvejebragt en lang række oplysninger om omstændighederne i forbindelse med den indtrådte skade. I disse tilfælde er det af hensyn til skyldneren fundet rimeligt at udsætte tidspunktet for renteforpligtigheds indtræden, indtil der er gået 30 dage efter den dag, hvor skyldneren var i stand til at indhente de oplysninger, som må anses for nødvendige for at bedømme kravets berettigelse og størrelse.

4. Forslaget ændrer ikke morarentesatserne, men det foreslås, at morarentens størrelse ikke ved aftale i forbrugerforhold kan fraviges til skade for forbrugeren. Hvis forbrugeren for det tidsrum, der ligger forud for forfaldsdagen, har forpligtet sig til at betale en kreditrente, der er højere end morarenten, skal han dog fortsat betale den højere rente efter forfaldstiden.

Der er i de senere år gennemført en væsentlig lovgivning med det formål at beskytte forbrugerne mod, at erhvervsdrivende ved anvendelse af standardkontrakter eller på anden måde fraviger formueretlige regler, således at forbrugers retsstilling bliver væsentlig forringet. Der kan navnlig henvises til markedsføringsloven og den ændring af aftalens § 36, der blev gennemført ved lov nr. 250 af 12. juni 1975. Forbrugerkommissionen har endvidere i sin betænkning III (nr. 738/1975) foreslået, at der gennemføres en civilretlig forbrugerlovgivning. Det er et gennemgående træk i forbrugerkommissionens forslag, at en række regler om køb m. v. ikke skal kunne fraviges til skade for forbrugerne. Efter justitsministeriets opfattelse er det i overensstemmelse med de synspunkter, der ligger til grund for den gennemførte lovgivning og forbrugerkommissionens betænkning, at der stilles forslag om, at der ikke i forbrugerforhold kan træffes aftale om en højere årlig morarente end Nationalbankens diskonto + 2 pct. Denne rente er en objektiv normaltabserstatning, som er fastsat ud fra en afvejning af hensynet til skyldneren og fordringshaveren. Hensynet til fordringshaveren er ved afvejningen tillagt betydelig vægt, idet morarenten er søgt fastsat således, at den svarer til den gennemsnitlige udlånsrente, jfr. herved kapitel 4 i betænkningen om morarenter. Den erhvervsdrivende bør derfor ikke i forhold til en forbruger kunne fravige rentelovens morarente, f. eks. ved at anvende standardkontrakter, der indeholder bestemmelse om højere morarenter.

5. Forslaget har været til udtalelse hos følgende myndigheder og organisationer: præsidenten for østre landsret, præsidenten for vestre landsret,

præsidenten for sø- og handelsretten, præsidenten for Københavns byret, præsidenten for Århus by- og herredsret, præsidenten for Odense by- og herredsret, præsidenten for Ålborg by- og herredsret, Den danske Dommerforening, Advokatrådet, Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark, Kommunernes Landsforening, Foreningen af amtmænd, Foreningen af amtsjurister, Foreningen af politimestre i Danmark, handelsministeriet, finansministeriet, ministeriet for skatter og afgifter, boligministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, Danmarks Nationalbank, tilsynet med banker og sparekasser, De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger, Groserer-Societetet, Provinshandelskammeret, Butikshandelens Fællesråd, Industrirådet, Assurandør-Societetet, Håndværksrådet, Entreprenørforeningen, Den danske Bankforening, Danmarks sparekasseforening, Realkreditrådet, Forbrugerombudsmanden, Formanden for forbrugerklagenævnet, Forbrugerrådet, Danmarks Automobil-Forhandler-Forening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Bygge- og Anlægsrådet, Forsikringsrådet og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

6. Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

I stk. 1 bestemmes lovens anvendelsesområde til pengekrav på formuerettens område. Uden for loven falder således krav af offentligretlig karakter, f. eks. skatte- og afgiftskrav og krav på folke- og invalidepension, sygedagpenge, ydelser efter den offentlige sygesikring og tilskud fra det offentlige. Spørgsmål om rente af skatte- og afgiftskrav er i vidt omfang løst i særlovgivningen, og i praksis opstår der formentlig kun sjældent spørgsmål om betaling af rente som følge af, at offentlige ydelser udbetales for sent. Uden for loven falder endvidere som udgangspunkt familie- og arveretlige krav, f. eks. underholdsbidrag til ægtefæller og børn og krav som følge af opløsning af ægtefællers formuefællesskab ved separation og skilsmisse. I § 8 er der imidlertid foreslået en almindelig renteregulering for krav uden for formuerettens område. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

I stk. 2 angives det, at loven ligesom de vigtigste gældende lovbestemmelser om morarenter og en række andre formueretlige regler kan fraviges ved aftale og sædvane.